

Inwestor:

Gospodarstwo Rolne
Hoduń Janusz
Bukowice-Kolonia 7
21-542 Leśna Podlaska

Bukowice-Kolonia, dnia 26-08-2019 r.

Wpłynęło	URZĄD GMINY LEŚNA PODLASKA KANCELARIA OGÓLNA
	2019-08-27
Ilość zał.
 podpis -

WÓJT GMINY
Leśna Podlaska
UL. Jana Pawła II 1
08-106 Zbuczyn

Dot.: OOS.6220.3.2019.BH z dnia 03.07.2019 r.

W odpowiedzi na pismo Wójta Gminy Leśna Podlaska z dnia 3 lipca 2019 r., znak OOS.6220.3.2019.BH, przesyłam uzupełnienie do raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia, polegającego na budowie fermy drobiu wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce o nr ewid. gr. 258 obręb Bukowice, gmina Leśna Podlaska, powiat bialski, województwo lubelskie.

Załącznik:

- Uzupełnienie (4 egzemplarzy + formy elektronicznej)

Z poważaniem,

ZAŁĄCZNIK NR 1

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie w piśmie znak WOOS.4221.21.2019.RWD.2 z dnia 01.07.2019 r. przesłał pytania dotyczące raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na etapie uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia - Budowa fermy drobiu wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce o nr ewid. gr. 258 obręb Bukowice, gmina Leśna Podlaska, powiat bialski, województwo lubelskie.

W niniejszym uzupełnieniu poniżej zawarto odpowiedzi na uwagi zawarte w w/w piśmie.

Zgodnie z § 34 z zastrzeżeniem § 37 i 38 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 lutego 2010 r. w sprawie wymagań i sposobu postępowania przy utrzymywaniu gatunków zwierząt gospodarskich, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz. U. z 2011 r. Nr 282 poz. 1652), maksymalne zagęszczenie obsady kurcząt brojlerów w kurniku wynosi 33 kg/m² lub przy spełnieniu szczegółowych wymagań określonych w tym rozporządzeniu odpowiednio: 39 kg/m² lub 42 kg/m². Dla przedmiotowego przedsięwzięcia planuje się utrzymywanie w każdym z planowanych kurników brojlerów w zagęszczeniu 42 kg/m². Należy mieć na uwadze, że utrzymywanie brojlerów w zagęszczeniu na poziomie 42 kg/m² możliwe jest dla gospodarstw istniejących, na co wskazuje § 38 ust. 1 pkt 2 i 3 ww. rozporządzenia. W razie braku możliwości spełnienia powyższych wymogów należy przyjąć maksymalne zagęszczenie obsady zgodnie z powyższym rozporządzeniem i dokonać weryfikacji raportu w tym zakresie.

Instalacja fizycznie jest przygotowana do przyjęcia 42 kg/m², i taka będzie jej docelowa obsada. W tym celu dobrano odpowiednie zagęszczenie linii paszowych i wodnych a także dobrano wentylację. Docelowe zagęszczenie 42 kg/m², zostało także dobrane w przedstawionej decyzji środowiskowej. W ciągu dwóch lat, a więc wyłącznie w okresie rozruchu instalacji obsada wynosiła będzie 39 kg/m². Po okresie rozruchu, i dotrzymaniu standardów wynikających z kontroli gospodarstwa, przeprowadzonych w okresie 2 lat przez właściwego powiatowego lekarza weterynarii, które nie wykazały żadnych nieprawidłowości w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony zwierząt, a skumulowany wskaźnik śmiertelności dziennej, co najmniej w siedmiu kolejno sprawdzonych stadach z tego kurnika, wynosi poniżej wartości 1%+0,06% pomnożonej przez wiek stada w dniu uboju podany w dniach, instalacja przygotowana będzie do obsady docelowej. Pomimo powyższego inwestor nie może wnioskować o pozwolenie zintegrowane na maksymalne zagęszczenie a dopiero po spełnieniu wymagań po dwóch latach działalności będzie mógł wnioskować o zmianę pozwolenia zintegrowanego.

Ponadto Raport... wymaga następujących uzupełnień:

1. *W związku z tym, że przedsięwzięcie kwalifikuje się do instalacji objętej obowiązkiem posiadania pozwolenia zintegrowanego zgodnie z art. 66 ust. 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko raport powinien zawierać porównanie proponowanej techniki z najlepszymi dostępnymi technikami (BAT). Należy wykonać pełną analizę zgodności planowanych do zastosowania w przedmiotowej fermie rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych z wymaganiami zawartymi w treści decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2017/302 z dnia 15 lutego 2017 r. ustanawiającej konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do intensywnego chowu drobiu lub świń zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE.*

Przeanalizowano konkluzje dotyczące najlepszych dostępnych technik (BAT) w odniesieniu do intensywnego chowu drobiu lub świń zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE.

BAT 1

W celu poprawy ogólnej efektywności środowiskowej gospodarstw w ramach BAT konkluzje nakazują zapewnienie wdrażanie i przestrzeganie systemu zarządzania środowiskowego zawierającego cechy zintegrowanych systemów zarządzania. Poszczególne kompetencje właściciela fermy zostały już wyszczególnione w złożonym wniosku i noszą znamiona systemu zarządzania. Charakter, skala i mała złożoność gospodarstwa sprawia, że wypracowany system nie będzie standaryzowany,

W szczególności w odniesieniu do intensywnej hodowli drobiu do BAT należą następujące cechy systemu zarządzania środowiskowego:

- wdrożenie planu zarządzania hałasem

Ma zastosowanie jedynie w przypadkach, w których oczekuje się, że obiekty wrażliwe odczują dokuczliwość hałasu lub gdy jego występowanie zostało udowodnione. W chwili obecnej w otoczeniu fermy nie występują obiekty wrażliwe na hałas oraz nie zostało stwierdzone jego dokuczliwe działanie, w związku z czym na terenie fermy nie będzie wdrażany plan zarządzania hałasem.

- wdrożenie planu zarządzania zapachami

Ma zastosowanie jedynie w przypadkach, w których oczekuje się, że obiekty wrażliwe odczują dokuczliwość zapachu lub gdy jego występowanie zostało stwierdzone. W chwili obecnej w otoczeniu fermy nie występują obiekty wrażliwe na odory oraz nie zostało stwierdzone jego występowanie, w związku z czym na terenie fermy nie będzie wdrażany plan zarządzania zapachami.

BAT 2. Aby zapobiec wywieraniu wpływu na środowisko, lub aby ten wpływ ograniczyć, w ramach BAT należy stosować wszystkie z poniższych technik.

	Technika	Zastosowanie
a	Prawidłowe usytuowanie zespołu urządzeń/gospodarstwa i prawidłowa aranżacja przestrzeni dla działań w celu: <ul style="list-style-type: none">— ograniczenia transportu zwierząt i materiałów (w tym obornika),— zapewnienia odpowiedniej odległości od obiektów wrażliwych wymagających ochrony,— uwzględnienia panujących zazwyczaj warunków klimatycznych (np. wiatru, opadów atmosferycznych);— rozważenia ewentualnego przyszłego wzrostu zdolności produkcyjnych gospodarstwa,— zapobiegania zanieczyszczeniu wody.	Na terenie zastosowano ergonomię w trakcie projektowania rozmieszczenia obiektów.

b	<p>Kształcenie i szkolenie personelu, w szczególności w odniesieniu do:</p> <ul style="list-style-type: none"> — odpowiednich przepisów, hodowli zwierząt, zdrowia i do-brostanu zwierząt, gospodarowania obornikiem, bezpieczeństwa pracowników, — transportu i aplikacji obornika, — planowania działań, — planowania awaryjnego i zarządzania, — naprawy i konserwacji urządzeń. 	<p>Zastanie zatrudniony przeszkolony personel, w przypadku braku odpowiednich kwalifikacji personel zostanie przeszkolony a dokumenty potwierdzające przechowywane będą w aktach personalnych.</p>
c	<p>Przygotowanie planu awaryjnego dotyczącego reagowania na nieprzewidziane emisje i zdarzenia, takie jak zanieczyszczenia wód. Może to obejmować:</p> <ul style="list-style-type: none"> — plan gospodarstwa przedstawiający systemy odwadniania oraz źródła wody/ścieków, — plany reagowania w przypadku niektórych potencjalnych zdarzeń (jak np. pożar, wyciek gnojowicy lub zawalenie się miejsca przechowywania gnojowicy, niekontrolowany spływ wody z przyzmu obornika, wycieki oleju), — dostępny sprzęt służący do postępowania w przypadku zdarzenia związanego z zanieczyszczeniem gruntów (np. sprzęt do zamykania kanalizacji, budowania tam w rowach czy przegród w przypadku wycieku oleju). 	<p>Wykonane zostaną plany na wypadek możliwych awarii i sposoby reagowania awaryjnego. Personel zostanie przeszkolony w ich zakresie oraz zostanie poinformowany o miejscach w których plany te będą dostępne.</p>
d	<p>Regularne kontrole, naprawy i utrzymanie obiektów i urządzeń, takich jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> — obiekty do przechowywania gnojowicy – oznaki uszkodzenia, degradacji czy wycieków, — pompy do pompowania gnojowicy, mieszadła, separatory, systemy nawadniania, — systemy dostarczania wody i paszy, — system wentylacji i czujniki temperatury, — silosy i sprzęt transportowy (np. zawory, rury), — systemy oczyszczania powietrza (np. w ramach regularnych kontroli). <p>Może to obejmować czystość gospodarstwa i system ochrony przed szkodnikami.</p>	<p>Każdy z przeszkolonych pracowników posiadał będzie odpowiednie kompetencje do sprawdzania urządzeń i budowli ze swojego obszaru odpowiedzialności.</p>
e	<p>Przechowywanie martwych zwierząt w taki sposób, aby zapobiec emisjom lub je zredukować.</p>	<p>Martwe zwierzęta przechowywane będą możliwie krótko w zamkniętym konfiskatorze co zredukuje emisję z tego miejsca do minimum</p>

BAT 3. W celu ograniczenia całkowitych emisji azotu i w konsekwencji amoniaku wydalanego przy zaspokajaniu potrzeb żywieniowych zwierząt w ramach BAT należy stosować skład diety i strategię żywienia obejmujące jedną technikę lub kombinację technik przedstawionych poniżej.

Technika	Zastosowanie
----------	--------------

a	Zmniejszenie zawartości surowego białka poprzez zastosowanie diety zrównoważonej pod względem zawartości azotu w oparciu o potrzeby energetyczne i przyswajalne aminokwasy.	Stosowane będą różnego rodzaju pasze dostosowane do wieku i kondycji ptaków, które zawierały będą odpowiednie ilości białka dostosowane do skarmianej grupy ptaków
b	Żywienie wieloetapowe, w którym skład diety jest dostosowany do specyficznych wymogów danego okresu produkcji.	Stosowane będą różnego rodzaju pasze dostosowane do wieku i kondycji ptaków
c	Dodawanie kontrolowanych ilości istotnych aminokwasów do diety ubogiej w surowe białko.	
d	Stosowanie dopuszczonych dodatków paszowych, które zmniejszają całkowitą ilość wydalanego azotu.	

BAT 4. W celu ograniczenia całkowitych emisji wydalanego fosforu przy zaspokajaniu potrzeb żywieniowych zwierząt w ramach BAT należy stosować skład diety i strategię żywienia obejmujące jedną technikę lub kombinację technik przedstawionych poniżej.

	Technika	Zastosowanie
a	Żywienie wieloetapowe, w którym skład diety jest dostosowany do specyficznych wymogów danego okresu produkcji.	Stosowane będą różnego rodzaju pasze dostosowane do wieku i kondycji ptaków
b	Stosowanie dopuszczonych dodatków paszowych, które zmniejszają całkowitą ilość wydalanego fosforu (np. fitazy).	
c	Wykorzystywanie wysokostrawnych nieorganicznych fosforanów w celu częściowego zastąpienia konwencjonalnych źródeł fosforu w paszach.	

BAT 5. Aby zapewnić efektywne zużycie wody, w ramach BAT należy stosować kombinację poniższych technik.

	Technika	Zastosowanie
a	Prowadzenie rejestru zużycia wody.	Stosowana na fermie
b	Wykrywanie źródeł wycieku wody i ich naprawa.	Stosowana na fermie
c	Stosowanie środków czyszczących pod wysokim ciśnieniem do czyszczenia pomieszczeń dla zwierząt i urządzeń.	Nie ma zastosowania do chowu drobiu z wykorzystaniem systemu czyszczenia na sucho.

d	Wybieranie i stosowanie odpowiednich urządzeń (np. poidel smoczkowych, poidel miskowych, koryt) dla konkretnych kategorii zwierząt przy jednoczesnym zapewnieniu dostępności wody (<i>ad libitum</i>).	Stosowana na fermie
e	Regularne kontrolowanie i korygowanie (w razie potrzeby) kalibracji urządzeń do dystrybucji wody pitnej.	Stosowana na fermie
f	Ponowne wykorzystanie niezanieczyszczonej wody opadowej do czyszczenia.	Nie stosuje się do istniejących gospodarstw, z powodu wysokich kosztów. Zgodne z BAT

BAT 6. Aby ograniczyć powstawanie ścieków, w ramach BAT należy stosować kombinację poniższych technik.

	Technika	Zastosowanie
a	Utrzymywanie możliwie najmniejszych obszarów zanieczyszczonych.	Zastosowane zostanie czyszczenie na sucho z dezynfekcją poprzez zamglawianie którego cechą charakterystyczną jest fakt że dochodzi do wszelkich zakamarków wewnątrz kurnika.
b	Ograniczanie zużycia wody.	Zastosowano czyszczenie na sucho
c	Oddzielanie niezanieczyszczonej wody opadowej od strumieni ścieków wymagających oczyszczenia.	Nie ma zastosowania w analizowanym przypadku

BAT 7. Aby ograniczyć emisje do wody ze ścieków, w ramach BAT należy stosować jedną z poniższych technik lub ich kombinację:

	Technika (1)	Zastosowanie
a	Odprowadzanie ścieków do specjalnego pojemnika lub miejsca przechowywania gnojowicy.	Na terenie brak gnojowicy, ścieki odprowadzane są do szczelnego i zagłębionego zbiornika na ścieki.
b	Oczyszczanie ścieków.	Na terenie fermy nie powstają ścieki które wymagają podczyszczenia przed przewiezieniem do zewnętrznej oczyszczalni ścieków w której poddane zostaną oczyszczaniu.
c	Rozprowadzanie wody ściekowej, np. przy wykorzystaniu systemu nawadniania, za pomocą urządzeń takich jak zraszacz, przewoźne urządzenie nawadniające, cysterna, wtryskiwacz startowy.	Wody opadowe i roztopowe rozprowadzane będą po terenach zielonych biologicznie czynnych należących do inwestora.

BAT 8. Aby zapewnić efektywne zużycie energii w gospodarstwie, w ramach BAT należy stosować kombinację poniższych technik.

	Technika	Zastosowanie
a	Wysokosprawne systemy ogrzewania/chłodzenia oraz wentylacyjne.	Zastosowany został bardzo wydajny i nowoczesny system wentylacji
b	Optymalizacja systemów wentylacji i ogrzewania/ chłodzenia oraz zarządzanie nimi, zwłaszcza gdy stosowane są systemy oczyszczania powietrza.	Zastosowano zoptymalizowany system wentylacji kominowo szczytowej w której wielkośrednicowe wentylatory szczytowe pracują jedynie w przypadku wysokich temperatur.
c	Izolacja ścian, podłóg i/lub sufitów w pomieszczeniach dla zwierząt.	Zastosowano.
d	Wykorzystanie energooszczędnego oświetlenia.	Zastosowano oświetlenie energooszczędne w postaci świetlówek
e	Stosowanie wymienników ciepła. Można zastosować jeden z następujących układów: 1) powietrze-powietrze; 2) powietrze-woda; 3) powietrze-ziemia.	Wymienniki ciepła typu powietrze-ziemia mogą być stosowane wyłącznie w przypadku dostępności miejsca, ponieważ wymagają dużych powierzchni gleby. W analizowanym przypadku nie ma możliwości budowy systemu.
f	Wykorzystywanie pomp ciepłych w celu odzyskiwania ciepła.	Możliwość zastosowania pomp ciepłych w celu odzyskania ciepła geotermalnego przy zastosowaniu rur poziomych jest ograniczona ze względu na potrzebę dostępności powierzchni. W analizowanym przypadku nie ma możliwości budowy systemu.
g	Odzyskiwanie ciepła za pomocą ogrzewanej lub chłodzonej ściółką podłogi (system „combideck”).	Nie dotyczy chowu świń. Możliwość zastosowania zależy od możliwości zespołu urządzeń zamkniętego podziemnego zbiornika krążącej wody. W analizowanym przypadku nie ma możliwości budowy systemu.

h	Stosowanie naturalnej wentylacji.	<p>Nie ma zastosowania w przypadku wykorzystania scentralizowanego systemu wentylacji.</p> <p>W przypadku chowu drobiu może nie mieć zastosowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> — na początkowym etapie chowu, oprócz chowu kaczek, — ze względu na ekstremalne warunki klimatyczne. <p>W analizowanym przypadku nie ma zastosowania.</p>
---	-----------------------------------	---

BAT 9. W celu zapobiegania występowaniu emisji hałasu lub, jeżeli jest to niemożliwe, ich ograniczenia w ramach BAT należy opracować i wdrożyć plan zarządzania hałasem jako część systemu zarządzania środowiskowego

Ma zastosowanie jedynie w przypadkach, w których oczekuje się, że obiekty wrażliwe odczują dokuczliwość hałasu lub gdy jego występowanie zostało udowodnione. W chwili obecnej w otoczeniu fermy nie występują obiekty wrażliwe na hałas oraz nie zostało stwierdzone jego dokuczliwe działanie, w związku z czym na terenie fermy nie będzie wdrażany plan zarządzania hałasem.

BAT 10. W celu zapobiegania emisjom hałasu lub, jeżeli jest to niemożliwe, ich ograniczenia w ramach BAT należy stosować jedną z następujących technik lub ich kombinację:

	Technika	Opis	Zastosowanie
a	Zapewnienie odpowiedniej odległości między zespołem urządzeń/ gospodarstwem a obiektem wrażliwym.	Na etapie projektowania zespołu urządzeń/ gospodarstwa zapewnia się odpowiednią odległość pomiędzy zespołem urządzeń/ gospodarstwem a obiektem wrażliwym poprzez zastosowanie normy minimalnej odległości.	Zastosowano podczas projektowania fermy, oddalono ją od wioski, a na stronie zawietrznej w promieniu kilku kilometrów nie występuje zabudowa.
b	Umieszczenie urządzeń.	Poziom hałas można ograniczyć poprzez: (i) zwiększenie odległości między źródłem emisji a ich odbiorcą (poprzez umieszczenie urządzenia możliwie jak najdalej od obiektu wrażliwego); (ii) skracając długość rur doprowadzających paszę; (iii) umieszczając żłoby i silosy z paszą w taki sposób, aby ograniczyć ruch pojazdów na terenie gospodarstwa.	Zastosowano podczas projektowania fermy, położenie silosów przy samych budynkach skraca długość rur do minimum

c	Środki operacyjne:	Obejmują one środki, takie jak: (i) zamknięcie drzwi i otworów budynku, zwłaszcza podczas karmienia, o ile to możliwe; (ii) obsługa urządzeń przez doświadczony personel; (iii) unikanie przeprowadzania hałaśliwych czynności w nocy i podczas weekendów, o ile to możliwe; (iv) zapewnienie kontroli hałasu podczas czynności konserwacyjnych; (v) eksploataowanie podajników i dozowników, gdy są całkowicie wypełnione paszą, jeśli jest to możliwe; (vi) ograniczanie do minimum obszarów oczyszczanych za pomocą skrobania w celu zmniejszenia hałasu powodowanego przez ciągniki ze zgarniaczami obornika.	Zastosowane
d	Urządzenia o niskim poziomie emisji hałasu.	Obejmuje to urządzenia, takie jak: (i) wysoko sprawne wentylatory, jeśli naturalna wentylacja nie jest możliwa lub jest niewystarczająca; (ii) pompy i sprężarki; (iii) system podawania paszy, który ogranicza bodźce związane z karmieniem (np. kosze zasypowe, pasywne dozowniki dozujące paszę <i>ad libitum</i> , karmniki kompaktowe).	Zastosowano
e	Urządzenia do kontroli hałasu.	Obejmuje to: (i) reduktory hałasu; (ii) izolację wibracji; (iii) obudowanie hałaśliwych urządzeń (np. młynów, przenośników pneumatycznych); (iv) zastosowanie izolacji dźwiękoszczelnej budynków.	Nie było konieczne zastosowanie tej metody.
f	Redukcja hałasu.	Rozchodzenie się hałasu można ograniczyć, umieszczając bariery między źródłami emisji a ich odbiorcami.	Nie było konieczne zastosowanie tej metody.

BAT 11. Aby ograniczyć emisje pyłów z każdego budynku dla zwierząt, w ramach BAT należy stosować jedną z poniższych technik lub ich kombinację.

	Technika (')	Zastosowanie
a	Ograniczenie wytwarzania pyłów wewnątrz budynków dla zwierząt gospodarskich. W tym celu można zastosować kombinację następujących technik:	
1.	1. Wykorzystanie na ściółkę materiału o grubszej strukturze (np. długich źdźbeł słomy lub wiórów drzewnych zamiast sieczonej);	W analizowanym przypadku w celu obniżenia emisji pyłów stosowana będzie mieszanka słomy łamanej i sieczonej.
	2. Rozrzucanie świeżej ściółki przy użyciu techniki o niskiej emisji pyłu (np. ręcznie);	W analizowanym ściółka rozkładana będzie ręcznie.
	3. Stosowanie podawania paszy <i>ad libitum</i> ;	Zastosowano.
	4. Wykorzystywanie paszy wilgotnej, paszy granulowanej lub dodawanie surowców oleistych lub substancji wiążących w systemach stosujących paszę suchą;	Zastosowano pasze granulowane.
	5. Wyposażenie napełnianych pneumatycznie magazynów z paszą suchą w separatory pyłu;	Zastosowano filtry workowe na otworach oddechowych silosów
	6. Projektowanie i eksploatacja systemu wentylacji przy niskiej prędkości powietrza w pomieszczeniu.	Wloty do kanałów wentylacji dachowej umieszczono na wysokości która zapewnia brak turbulencji wzbudzających pył z ściółki lub posadzki.
b	Zmniejszenie stężenia pyłu poprzez zastosowanie w budynku jednej z następujących technik:	
	1. Zamgławianie przy pomocy wody;	Możliwość zastosowania może być ograniczona z uwagi na odczuwany przez zwierzęta spadek ciepła w trakcie zamgławiania, zwłaszcza w delikatnych okresach życia zwierzęcia lub w chłodnym i wilgotnym klimacie. Nie stosowana
	2. Rozpylanie oleju;	Zastosowanie wyłącznie w przypadku chowu drobiu w odniesieniu do ptaków starszych niż około 21 dni. Nie ma konieczności stosowania
	3. Jonizacja.	Może nie mieć zastosowania do chowu świń lub w przypadku istniejących zespołów urządzeń wykorzystywanych do chowu drobiu ze względów technicznych lub ekonomicznych.

		Nie ma konieczności stosowania
c	Oczyszczanie powietrza wylotowego w systemie oczyszczania powietrza, takim jak:	
	1. Studzienka kontrolna;	Może być stosowana wyłącznie w zespołach urządzeń wykorzystujących tunelowy system wentylacji. Brak tunelowego systemu wentylacji.
	2. Suchy filtr;	Może być stosowany wyłącznie w przypadku chowu drobiu z wykorzystaniem tunelowego systemu wentylacji. Brak tunelowego systemu wentylacji.
	3. Płuczka gazowa mokra;	Technika ta nie może być powszechnie stosowana ze względu na wysokie koszty realizacji. W przypadku istniejących zespołów urządzeń wyłącznie wówczas, gdy wykorzystuje się scentralizowany system wentylacji.
	4. Płuczka kwaśna mokra;	
	5. Płuczka biologiczna (lub biofiltr ze zraszanym złożem);	
	6. Dwu- lub trzystopniowy system oczyszczania powietrza;	
	7. Filtr biologiczny.	Ma zastosowanie wyłącznie do systemów chowu gdzie powstaje gnojowica. Konieczny jest odpowiednio duży obszar na zewnątrz budynku dla zwierząt, aby umieścić tam zestawy filtrów. Technika ta nie może być powszechnie stosowana ze względu na wysokie koszty realizacji. W przypadku istniejących zespołów urządzeń wyłącznie wówczas, gdy wykorzystuje się scentralizowany system wentylacji. Nie wymagana w przypadku chowu drobiu.

BAT 12. W celu zapobiegania występowaniu emisji zapachów lub, jeżeli jest to niemożliwe, ich ograniczenia w ramach BAT należy opracować, wdrożyć i regularnie poddawać przeglądowi plan zarządzania zapachami jako część systemu zarządzania środowiskowego.

Ma zastosowanie jedynie w przypadkach, w których oczekuje się, że obiekty wrażliwe odczują dokuczliwość zapachu lub gdy jego występowanie zostało stwierdzone. W chwili obecnej w otoczeniu fermy nie występują obiekty wrażliwe na odory oraz nie zostało stwierdzone jego występowanie, w związku z czym na terenie fermy nie będzie wdrażany plan zarządzania zapachami.

BAT 13. W celu zapobiegania emisjom zapachów i ich skutkom lub, jeżeli jest to niemożliwe, ich ograniczenia w ramach BAT należy stosować kombinację następujących technik:

	Technika	Zastosowanie
a	Zapewnienie odpowiedniej odległości między gospodarstwem/zespołem urządzeń a obiektem wrażliwym.	Zastosowano tę metodę wybierając lokalizację.
b	<p>Stosowanie pomieszczeń, w których realizuje się co najmniej jedną z poniższych zasad:</p> <ul style="list-style-type: none"> — utrzymywanie zwierząt i powierzchni w stanie czystym i suchym (należy np. unikać rozlewania paszy, zapobiegać wyciekom obornika w miejscach, gdzie zwierzęta leżą na częściowo rusztowych podłogach), — ograniczanie powierzchni obornika uwalniającej emisję (należy np. stosować podesty szczelinowe z metali lub tworzyw sztucznych, kanały zmniejszające dostęp do obornika), — częste przrzucanie obornika do zewnętrznego (przykrytego) zbiornika, — obniżenie temperatury obornika (np. przez chłodzenie gnojowicy) oraz pomieszczeń, — zmniejszenie przepływu powietrza nad powierzchnią obornika i jego prędkości, — utrzymywanie ściółki w stanie suchym i w warunkach aerobowych w gospodarstwach stosujących ściółkę. 	<p>Obniżenie temperatury w pomieszczeniach, przepływu powietrza i jego prędkości mogą nie mieć zastosowania ze względu na kwestię dobrostanu zwierząt.</p> <p>Usuwanie gnojowicy za pomocą płukania nie ma zastosowania w gospodarstwach prowadzących chów świń, które znajdują się w pobliżu obiektów wrażliwych ze względu na okresowe natężenie zapachów. Zob. możliwości stosowania w odniesieniu do pomieszczeń dla zwierząt w BAT 30, BAT 31, BAT 32, BAT 33 oraz BAT 34. Ma zastosowanie wobec tuczu świń, w analizowanym przypadku nie ma zastosowania.</p>
c	<p>Poprawa warunków odprowadzania gazów wylotowych poprzez zastosowanie jednej z następujących technik lub ich kombinacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> — umieszczenie otworu wylotowego na większej wysokości (np. powyżej dachu, kominów, przekierowanie gazów wylotowych nad kalenicą zamiast przez niższe partie ścian), — zwiększenie prędkości gazów wylotowych w wentylacji pionowej, — skuteczne umieszczanie zewnętrznych barier w celu tworzenia turbulencji w przepływie wylotowego powietrza (np. roślinność), — stosowanie żaluzji w otworach wylotowych umieszczonych w niższych partiach ścian, tak aby kierować powietrze 	Zastosowano nowoczesny system wentylacji z odprowadzeniem gazów wylotowych wentylacji podstawowej powyżej kalenicy.

	wylotowe w stronę podłoża, — rozpraszanie powietrza wylotowego po tej stronie budynku, która znajduje się dalej od obiektów wrażliwych, — umiejscowienie osi kalenicy naturalnie wentylowanego budynku poprzecznie w stosunku do dominującego kierunku wiatru.	
d	Wykorzystanie jednego z wymienionych poniżej systemów oczyszczania powietrza: 1. Fluczka biologiczna (lub biofiltr ze zraszanym złożem); 2. Filtr biologiczny; 3. Dwu- lub trzystopniowy system oczyszczania powietrza.	Brak zcentralizowanego systemu wentylacji. Brak możliwości stosowania.
e	Zastosowanie jednej z poniższych technik lub ich kombinacji do przechowywania obornika:	
	1. Przechowywanie gnojowicy lub obornika stałego pod przykryciem;	Magazynowanie wewnątrz pomieszczenia.
	2. Umiejscowienie zbiornika z uwzględnieniem kierunku, w którym najczęściej wieje wiatr, oraz zastosowanie środków ograniczających prędkość wiatru w okolicy zbiornika i nad nim (np. drzewa, przeszkody naturalne);	Na terenie fermy nie ma zbiornika.
	3. Ograniczenie mieszania gnojowicy.	Na terenie fermy nie powstaje gnojowica
f	Przetwarzanie obornika z wykorzystaniem jednej z następujących technik w celu ograniczenia emisji zapachów podczas aplikacji nawozu (lub przed nim):	
	1. Rozkład tlenowy (napowietrzanie) gnojowicy;	Na terenie fermy nie powstaje gnojowica
	2. Kompostowanie obornika stałego;	Pomiot nie jest magazynowany na terenie fermy
	3. Rozkład beztlenowy.	Pomiot nie jest magazynowany na terenie fermy
g	Zastosowanie jednej z poniższych technik lub ich kombinacji do aplikacji obornika:	

1. Rozlewacz pasmowy, wtryskiwacz płytki lub głęboki do rozprowadzania gnojowicy;	Na terenie fermy nie powstaje gnojowica.
2. Możliwie jak najszybsza aplikacja obornika.	Pomiot nie jest magazynowany na terenie fermy, zewnętrzni odbiorcy stosują obornik zgodnie z dobrymi praktykami rolniczymi, oraz obowiązującymi przepisami.

BAT 14. Aby ograniczyć emisje amoniaku do powietrza z przechowywania obornika stałego, w ramach BAT należy stosować jedną z proponowanych technik. Na terenie nie jest magazynowany pomiot. Jest on ładowany bezpośrednio na podstawione środki transportu z wnętrza budynku.

BAT 15. W celu zapobiegania emisjom do gleby i wody z przechowywania obornika stałego lub, jeżeli jest to niemożliwe, ich ograniczenia w ramach BAT należy stosować kombinację zaproponowanych technik. Na terenie nie jest magazynowany pomiot. Jest on ładowany bezpośrednio na podstawione środki transportu z wnętrza budynku.

BAT 16. Aby ograniczyć emisje amoniaku do powietrza z przechowywania gnojowicy, w ramach BAT należy stosować kombinację zaproponowanych w konkluzjach technik. Na terenie nie powstaje gnojowica.

BAT 17. Aby ograniczyć emisje do powietrza ze zbiornika z gnojowicą umieszczonego w wykopie ziemnym (lagunie), w ramach BAT należy stosować kombinację zaproponowanych w konkluzjach technik. Na terenie nie powstaje gnojowica.

BAT 18. Aby zapobiec emisjom do gleby i wody pochodzącym z gromadzenia, przepompowywania oraz przechowywania gnojowicy (również w lagunie), w ramach BAT należy stosować kombinację zaproponowanych w konkluzjach technik. Na terenie nie powstaje gnojowica.

BAT 19. Jeżeli prowadzi się przetwarzanie obornika w gospodarstwach, w celu zmniejszenia emisji azotu, fosforu, zapachu i drobnoustrojów chorobotwórczych do powietrza i wody oraz ułatwienia przechowywania obornika lub jego aplikacji w ramach BAT należy przetwarzać obornik przez zastosowanie jednej techniki lub kombinacji zaproponowanych w konkluzjach technik. Na terenie nie prowadzi się przetwarzania pomiotu.

BAT 20. W celu uniknięcia lub, jeżeli nie jest to możliwe, w celu zmniejszenia emisji azotu i fosforu oraz drobnoustrojów chorobotwórczych do gleby i wody z aplikacji obornika w ramach BAT należy stosować techniki przedstawione w konkluzjach BAT. Prowadzący instalację nie będzie nawoził pól własnych.

BAT 21. Aby ograniczyć emisje amoniaku do powietrza z procesu aplikacji gnojowicy, w ramach BAT należy stosować kombinację zaproponowanych w konkluzjach technik. Na terenie nie powstaje gnojowica.

BAT 22. Aby zredukować emisje amoniaku do powietrza z procesu aplikacji obornika, techniką BAT jest wprowadzenie obornika do gleby tak szybko, jak to możliwe. Prowadzący instalację nie będzie nawoził pól własnych.

BAT 23. Aby zredukować emisje amoniaku z całego procesu chowu świń (w tym loch) lub drobiu, w ramach BAT należy oszacować lub obliczyć zmniejszenie emisji amoniaku z całego procesu produkcji z wykorzystaniem BAT stosowanych w gospodarstwie.

W obliczeniach emisji amoniaku przewidziano maksymalny wskaźnik z zakresu przedstawionego w konkluzjach do BAT, ponieważ nie zastosowano technicznych systemów oczyszczania powietrza ze względu na konstrukcję budynków uniemożliwiających scentralizowany przepływ powietrza.

BAT 24. W ramach BAT należy monitorować całkowite ilości azotu i fosforu wydane w oborniku przy użyciu jednej z technik przedstawionych w konkluzjach co najmniej z podaną częstotliwością.

Zastosowane zostanie oszacowanie w oparciu o analizę ilości powstającego pomiotu z oznaczeniem całkowitej zawartości azotu i fosforu, raz w roku.

BAT 25. W ramach BAT należy monitorować emisje amoniaku do powietrza przy użyciu jednej z technik przedstawionych w konkluzjach co najmniej z podaną częstotliwością.

Zastosowane zostanie na podstawie szacunków z wykorzystaniem wskaźników emisji, z częstotliwością raz do roku podczas obliczania wysokości należnych opłat za korzystanie ze środowiska oraz sprawdzenia czy nie zostały przekroczone progi zawarte w PRTR.

BAT 26. W ramach BAT należy regularnie monitorować emisje zapachu do powietrza. BAT 26 ma zastosowanie jedynie w przypadkach, w których oczekuje się, że obiekty wrażliwe odczują dokuczliwość zapachu lub gdy jego występowanie zostało stwierdzone.

W chwili obecnej w otoczeniu fermy nie występują obiekty wrażliwe na odory oraz nie zostało stwierdzone jego występowanie, w związku z czym na terenie fermy nie będzie wdrażany plan zarządzania zapachami.

BAT 27. W ramach BAT należy monitorować emisje pyłu do powietrza z każdego budynku dla zwierząt przy użyciu jednej z technik przedstawionych w konkluzjach co najmniej z podaną częstotliwością.

Zastosowane zostanie na podstawie szacunków z wykorzystaniem wskaźników emisji, z częstotliwością raz do roku podczas obliczania wysokości należnych opłat za korzystanie ze środowiska oraz sprawdzenia czy nie zostały przekroczone progi zawarte w PRTR.

BAT 28. W ramach BAT należy monitorować emisje amoniaku, pyłu i/lub zapachu do powietrza z każdego budynku dla zwierząt wyposażonego w system oczyszczania powietrza przy użyciu wszystkich następujących technik co najmniej z częstotliwością podaną w konkluzjach. W analizowanym przypadku brak zcentralizowanego systemu wentylacji co determinuje fakt braku możliwości zastosowania takiego systemu.

BAT 29. W ramach BAT należy monitorować następujące parametry procesu co najmniej raz w roku.

	Parametr	Opis	Zastosowanie
a	Zużycie wody.	Rejestrowanie za pomocą np. odpowiednich liczników lub faktur. Główne procesy, w których zużywana jest woda w pomieszczeniach dla zwierząt (sprzątanie pomieszczeń, podawanie paszy itp.) mogą być monitorowane oddzielnie.	Monitorowane za pomocą odpowiednich liczników.
b	Zużycie energii elektrycznej.	Rejestrowanie za pomocą np. odpowiednich liczników lub faktur. Zużycie energii elektrycznej w pomieszczeniach dla zwierząt monitoruje się oddzielnie od innych zespołów urządzeń znajdujących się w gospodarstwie. Można monitorować oddzielnie główne procesy, w których zużywana jest energia elektryczna w pomieszczeniach dla zwierząt (ogrzewanie, wentylacja, oświetlenie itp.).	Monitorowane za pomocą odpowiednich liczników i pod liczników.
c	Zużycie paliwa.	Rejestrowanie za pomocą np. odpowiednich liczników lub faktur.	Monitorowanie za pomocą faktur.
d	Liczba przybywających i ubywających zwierząt, w tym w stosownych przypadkach urodzeń i zgonów.	Rejestrowanie za pomocą np. istniejących rejestrów.	Monitorowanie za pomocą codziennych rejestrów sztuk padłych.
e	Spożycie paszy.	Rejestrowanie za pomocą np. faktur lub istniejących rejestrów.	Monitorowanie za pomocą wag paszowych i faktur.
f	Produkcja obornika.	Rejestrowanie za pomocą np. istniejących rejestrów.	Monitorowanie za pomocą ilości wywiezionego pomiotu.

BAT 32. Aby ograniczyć emisje do powietrza z każdego pomieszczenia dla brojlerów jak i indyków, w ramach BAT należy stosować jedną z poniższych technik lub ich kombinację.

	Technika (1)	Zastosowanie na przedmiotowej fermie
a	Wymuszone osuszanie ściółki i niewyciekowy system pojenia (w przypadku podłóg pełnych z głęboką ściółką).	Zastosowano niewyciekowy system pojenia. Zainstalowane wewnątrz zostaną mieszacze powietrza, które w powiązaniu z wymiennikami ciepła systemu CO powodują osuszanie ściółki.
b	System wymuszonego osuszania ściółki z wykorzystaniem powietrza wewnętrznego (w przypadku podłóg pełnych z głęboką ściółką).	Zainstalowane wewnątrz zostaną mieszacze powietrza, które w powiązaniu z wymiennikami ciepła systemu CO powodują osuszanie ściółki. W okresach o podwyższonej temperaturze w tym celu pracowały będą wyłącznie mieszacze.
c	Naturalna wentylacja i niewyciekowy system pojenia (w przypadku podłóg pełnych z głęboką ściółką).	Naturalna wentylacja nie ma zastosowania w zespołach urządzeń wykorzystujących scentralizowany system wentylacji. Naturalna wentylacja może nie mieć zastosowania w początkowej fazie hodowli i ze względu na ekstremalne warunki klimatyczne. W analizowanej fermie nie stosuje się naturalnej wentylacji.
d	Usuwanie obornika przenośnikiem taśmowym i wymuszone osuszanie powietrzem (w przypadku warstwowych systemów podłogowych).	Nie zastosowano, brak możliwości technicznych.
e	Podłoga ogrzewana i chłodzona ściółką (w przypadku systemu „combideck”).	Nie zastosowano, brak możliwości technicznych.
f	Wykorzystanie jednego z wymienionych poniżej systemów oczyszczania powietrza: 1. Płuczka kwaśna mokra; 2. Dwu- lub trzystopniowy system oczyszczania powietrza; 3. Płuczka biologiczna (lub biofiltr ze zraszanym złożem).	Może nie mieć powszechnego zastosowania ze względu na wysokie koszty realizacji. W przypadku istniejących zespołów urządzeń wyłącznie wówczas, gdy wykorzystuje się scentralizowany system wentylacji. Nie zastosowano, brak scentralizowanego systemu wentylacji.

W odniesieniu do opisanych w konkluzjach punktów BAT zastosowano techniki przytoczone w poszczególnych punktach analizy, które zgodne są z technikami opisanymi w części dotyczącej technik redukcji w dalszej części opracowanych konkluzji BAT.

Reasumując instalacja jest zgodna z przyjętymi konkluzjami BAT.

2. Należy uzupełnić rozdział dotyczący analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem o kwestie podnoszone przez społeczeństwo (do tut. urzędu wpłynęły liczne protesty dot. planowanej inwestycji). Należy mieć na uwadze, że inwestycje związane z chowem i hodowlą zwierząt uznawane są w Polsce za jedne z najbardziej uciążliwych dla sąsiedztwa, więc w ramach oceny oddziaływania wpływ z tym związany (emisja substancji zapachowych) powinien być poddany szczegółowej ocenie, a Inwestor kierując się zasadą przezroczności powinien zastosować takie rozwiązania, które pozwolą na maksymalne ograniczenie negatywnego oddziaływania związanego

z przedsięwzięciem. W związku z obawami wyrażonymi w pismach, które wpłynęły do urzędów proszę o wskazanie, czy planuje się podjęcie dodatkowych działań minimalizujących negatywne oddziaływanie planowanej inwestycji, w zakresie eliminacji uciążliwości odorowych. Przy wskazywaniu rozwiązań minimalizujących zaleca się skorzystanie z „Kodeksu przeciwdziałania uciążliwościom zapachowym” opracowanym przez Departament Ochrony Powietrza i Klimatu Ministerstwo Środowiska.

Realizacja przedsięwzięcia nie wymaga wywłaszczeń oraz wykupu terenów sąsiednich. Nie ma również potrzeby wyznaczania obszarów ograniczonego użytkowania. Realizacja przedmiotowej inwestycji nie spowoduje również zakłóceń i ograniczeń dla osób trzecich w zakresie korzystania z dróg publicznych, sieci wodociągowej i energetycznej. Inwestycja nie emituje pól elektromagnetycznych, mogących spowodować zakłócenia w korzystaniu ze sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Możliwość wystąpienia potencjalnych konfliktów społecznych oceniona została jako małe prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktów (tabela 33.).

Tabela 33. Możliwość występowania konfliktów społecznych

Możliwe platformy konfliktów społecznych	Ocena	Uzasadnienie
1	2	3
Konieczność wykupienia lub wywłaszczenia gruntów osób trzecich	1	Nie dotyczy – inwestycja nie wymaga konieczności wykupienia lub wywłaszczenia dodatkowych gruntów prywatnych.
Warunki ekonomiczno – społeczne lokalnej społeczności	1	Gospodarstwo będzie zatrudniało kilka osób, z których pracownicy fizyczni wybrani zostaną z lokalnej społeczności, co wpłynie pozytywnie na zmniejszenie lokalnego bezrobocia.
Rodzaj inwestycji w stosunku do zabudowy terenów sąsiednich	2	Przedmiotowa inwestycja powstanie na terenie istniejącego gospodarstwa, od lat wykorzystywanym w tym kierunku. Obszary wiejskie są przeznaczone pod produkcję roślinno-zwierzęcą, nie praktykuje się budowy tego typu inwestycji na obszarach o zwartej zabudowie mieszkaniowej lub miejskiej. Pomimo dużej odległości gospodarstwa od istniejących siedzib ludzkich budowa obiektów inwentarskich budzi niepokój w lokalnej społeczności 2 pkt.
Zwiększenie natężenia ruchu w stosunku do stanu obecnego na drogach do terenu inwestycji	2	Natężenie ruchu na drodze dojazdowej przez Bukowice do terenu inwestycji wzrośnie nieznacznie w stosunku do natężenia, które obecnie tam występuje.
Zmiana kierunku odpływu wód gruntowych wprowadzanie na tereny sąsiednie	1	Wody opadowe z dachów odprowadzone zostaną na tereny biologicznie czynne. Gospodarowanie wodami opadowymi i roztopowymi nie zmieni stosunków wodnych poza działką inwestycyjną oraz nie zmieni kierunku odpływu i infiltracji wód gruntowych.
Pobór wód podziemnych – pomniejszanie zasobów	3	Gospodarstwo będzie zaopatrywana w wodę z studni.
Hałas, wzrost w stosunku do stanu istniejącego	1	Nie przekracza dopuszczalnych norm na granicach terenów chronionych.
Powietrze, stężenia zanieczyszczeń na granicy terenu inwestycji	1	Nie przekracza dopuszczalnych norm na granicach terenu.
Emisja pól elektromagnetycznych	1	Na terenie inwestycji nie będzie urządzeń wytwarzających pola elektromagnetyczne oddziałujące na człowieka

Możliwe platformy konfliktów społecznych	Ocena	Uzasadnienie
1	2	3
Ocena końcowa:	13	Skala ocen: 10 – brak możliwych konfliktów 11-13 – małe prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktów 14-17 – średnie prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktów 18-21 - duże prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktów 21> - bardzo duże prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktów

Możliwość wystąpienia konfliktów społecznych oceniano w skali od 1 do 3

1 – niemożliwy, inwestycja nie oddziałuje na platformę

2 – małe prawdopodobieństwo wystąpienia z uzasadnieniem

3 – duże prawdopodobieństwo wystąpienia

Możliwość wystąpienia potencjalnych konfliktów społecznych oceniona została jako mała na podstawie szczegółowo przeprowadzonej analizy konfliktów społecznych przedstawionej w zestawieniu tabelarycznym. Podczas w/w analizy inwestycja otrzymała ocenę na pograniczu małego i średniego prawdopodobieństwa wystąpienia konfliktów co oznacza, że konflikty przy udziale społeczeństwa zaangażowanego w sprawę moga wystąpić. W w/w ocenie przyznawano od 1 do 3 punktów, określających prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktów społecznych: 1 punkt przyznawany został gdy możliwość powstania konfliktu określono jako niemożliwą - inwestycja nie oddziałuje na platformę; 2 punkty przyznawane zostały w sytuacji małego prawdopodobieństwa wystąpienia konfliktu z uzasadnieniem; natomiast 3 punkty przyznawane zostały w sytuacji dużego prawdopodobieństwa wystąpienia konfliktów społecznych. Suma punktów uzyskanych podczas oceny możliwości wystąpienia konfliktów społecznych analizowana była z przyjętą skalą.

Skala ocen:

- 10 punktów – brak prawdopodobieństwa wystąpienia konfliktów społecznych;
- 11-13 punktów – małe prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktów społecznych;
- 14-17 punktów – średnie prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktów społecznych;
- 18-21 punktów - duże prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktów społecznych;
- 21> punktów - bardzo duże prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktów społecznych;

Rosnąca skala ocen w analizie konfliktów społecznych oznacza coraz większe prawdopodobieństwo wystąpienia konfliktów, co bezpośrednio wiąże się z uzyskanymi podczas analizy punktami. Przedmiotowa inwestycja na podstawie uzyskanej sumy punktów zakwalifikowana została do małego prawdopodobieństwa wystąpienia konfliktów społecznych ze względu na występujące oddziaływanie inwestycji jednakże ze względu na oddalenie terenu działań od siedzib ludzkich możliwość ich wystąpienia jest stosunkowo mała, lecz niewykluczona. Dodatkowo należy podkreślić wiele kwestii, które przemawiają za tym, iż przedmiotowa inwestycja nie powinna wywoływać obaw społeczeństwa.

Zastosowane środki to:

- utrzymywanie budynków inwentarskich w czystości oraz zapewnienie odpowiedniej temperatury i wilgotności wewnątrz budynków poprzez odpowiedni system wentylacji,
- zastosowania tuczu fazowego i specjalistycznych pasz,
- pomiot w trakcie transportu przykrywany będzie brezentem.

3. Zgodnie z § 12 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 25 marca 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budowle rolnicze i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 81) budowle rolnicze uciążliwe dla otoczenia, w szczególności z uwagi na zapylenie, zapachy lub wydzielanie się substancji toksycznych, powinny być odizolowane od przyległych terenów pasem zieleni złożonym z roślinności średnio- i wysokopiennej. Należy wyjaśnić, w jaki sposób zostaną spełnione wymogi wyżej cytowanego rozporządzenia.

W związku z realizacją planowane jest wprowadzenie nasadzeń celem zminimalizowania negatywnego wpływu inwestycji na krajobraz, akustyczną jakość środowiska i jakość powietrza atmosferycznego.

Pas zieleni wykonany zostanie w formie trzypiętrowej i składał się będzie z:

- drzew wysokich: sosna czarna, modrzew europejski;
- drzew średniowysokich: wierzba iwa, jarząb pospolity;
- krzewów: głóg, śnieguliczka biała, liguster pospolity, suchodrzew tatarski, czeremcha amerykańska, dereń biały

Skład gatunkowy projektowanego pasa zieleni jest zgodny ze składem proponowanym w metodach ograniczania emisji dla obiektów hodowlanych zamieszczonych w „Kodeksie przeciwdziałania uciążliwości zapachowej” Departament Ochrony Powietrza i Klimatu, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 11 lipca 2016 r.

4. Należy określić stopień zapachowej uciążliwości inwestycji w oparciu o progi wyczuwalności węchowej w zakresie emisji amoniaku i siarkowodoru a następnie porównać je z otrzymanymi wynikami obliczeń dla planowanych budynków inwentarskich.

Próg węchowej wyczuwalności związku chemicznego to stężenie, przy którym zapach staje się wyczuwalny. Zanieczyszczoną próbkę powietrza można wówczas odróżnić węchem od próbki powietrza czystego. Ze względu na zmienność wrażliwości węchu przyjęto, że próg odpowiada sytuacji, gdy prawdopodobieństwo poprawnego wskazania próbki zanieczyszczonej wynosi 0,5. Rozpoznanie zapachu jest możliwe po około dziesięciokrotnym zwiększeniu stężenia związku w powietrzu. Na terenie inwestycji oprócz amoniaku uciążliwości zapachowe mogą być wywoływane przez siarkowodór. Próg wyczuwalności zapachowej tych substancji przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1. Progi węchowej wyczuwalności Amoniak i siarkowodoru

Lp.	Nazwa związku	Próg wyczuwalności (Spww)*
1	Amoniak	5,2 ppm
2	Siarkowodór	0,0081 ppm

Źródło: Kośmider J., Mazur-Chrzanowska B., Wyszynski B.: *Odory*, PWN, W-wa 2002;

Próg wyczuwalności przeliczony z ppm na $\mu\text{g}/\text{m}^3$ wynosi odpowiednio:

Amoniak – $3900 \mu\text{g}/\text{m}^3$

Siarkowodór – $12,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$

Zgodnie z obliczeniami rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu przedstawionymi w raporcie najwyższa wartość stężeń jednogodzinowych amoniaku przy zabudowaniach mieszkalnych wynosi $1738,301 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Zgodnie z obliczeniami rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu przedstawionymi w raporcie najwyższa wartość stężeń jednogodzinowych siarkowodoru przy zabudowaniach mieszkalnych wynosi $8,574 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Uzyskane wartości dla amoniaku i siarkowodoru dla stężeń uśrednionych dla jednej godziny nie przekraczają progów wyczuwalności należy stwierdzić, iż inwestycja nie będzie źródłem znaczących uciążliwości zapachowych po realizacji.

5. *Przedstawić rozwiązania ograniczające emisję substancji złośliwych związanych z załadunkiem i transportem obornika poza teren przedmiotowego gospodarstwa.*

Załadunek pomiotu odbywał się będzie za pomocą maszyn na podstawione przyczepy. Przyczepy ustawione będą przed budynkiem. W celu ograniczenia emisji, przyczepy posiadały będą pokrycie brezentowe, zakładane zaraz po załadunku pomiotu. Nie zakłada się czasowego przetrzymywania pomiotu na terenie fermy. Bezpośrednio po załadowaniu na środki transportu będzie on wywożony z terenu wnioskodawcy.

6. *Proszę o weryfikację poprawności wartości na izoliniach - wydruk Izolinii stężeń maksymalnych siarkowodoru.*

W załączeniu.

7. *Proszę ocenić wpływ etapu realizacji/likwidacji przedsięwzięcia na klimat akustyczny terenów chronionych przed hałasem zlokalizowanych w otoczeniu przedmiotowej inwestycji.*

W trakcie budowy i ewentualnej likwidacji przedsięwzięcia mogą pojawić się uciążliwości akustyczne, związane z prowadzeniem prac budowlanych/rozbiórkowych z użyciem ciężkiego sprzętu. Uciążliwości te będą miały jedynie charakter krótkotrwały.

W celu ograniczenia negatywnego wpływu na klimat akustyczny zastosowane zostaną następujące rozwiązania organizacyjno – techniczne:

- stosowanie sprawnych technicznie pojazdów, spełniających normy emisji hałasu do otoczenia,
- prowadzenie wszelkich prac w porze dziennej,
- dostosowanie ruchu pojazdów wewnątrz inwestycji do godzin i tras minimalizujących ilość osób narażonych.

8. *W analizie akustycznej jako ekrany akustyczne ujęto jedynie przybudówki, czyli obiekty zlokalizowane na terenie działki inwestycyjnej. W otoczeniu przedsięwzięcia znajdują się także inne obiekty mogące mieć wpływ na sposób rozprzestrzeniania się hałasu. Proszę o ustosunkowanie się do tej kwestii.*

Zasadniczo przyjęło się, że identyfikuje się źródła hałasu oraz ekrany w obrębie działek inwestycyjnych. W przypadkach kiedy jakieś obiekty położone są blisko terenu inwestycji i mogą powodować odbicia i nakładane się fali również wprowadza się ekrany poza terenem inwestycji. W analizowanym przypadku gdzie najbliższe obiekty znajdują się stosunkowo daleko we wsi nie zachodzi obawa o nakładanie się i wzmacnianie fal akustycznych wobec czego pominięto ich wprowadzanie.

9. *Podać przyjęty w obliczeniach czas oddziaływania poszczególnych rodzajów wentylatorów w przedziale czasu odniesienia określonym dla pory dnia i dla pory nocy.*

Wentylatory dachowe stanowiły będą źródło hałasu zarówno w porze dziennej, jak i w porze nocnej, a wentylatory szczytowe tylko w upalne dni.

W obliczeniach przyjęto pracę wentylatorów dachowych przez całą dobę, czyli 24h, natomiast pracę wentylatorów szczytowych przyjęto tylko w porze dziennej, czyli przez czas 16h.

10. *Jednym ze składowych elementów przedsięwzięcia jest ujęcie wód podziemnych. W raporcie podano jedynie informacje dotyczące lokalizacji i przewidywanych wielkości poboru wody, które są niewystarczające do dokonania oceny potencjalnego oddziaływania na środowisko i uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia. W związku z powyższym proszę o podanie podstawowych cech planowanych otworów (m. in. wielkości depresji, przewidywanej wielkości leja depresyjnego, itp.).*

W załączeniu przekazujemy projekt prac geologicznych, w którym zawarto odpowiedzi dotyczące studni.

11. *W raporcie nie odniesiono się do głębokości występowania zwierciadła wód gruntowych na działce inwestycyjnej, co jest istotne w kontekście wykonywania wykopów fundamentowych, posadowienia zbiorników podziemnych, itp. Z mapy hydrogeologicznej Polski wynika, że jest to teren o płytkim występowaniu wód gruntowych: należy określić głębokość planowanych wykopów, sposób zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem na etapie realizacji i funkcjonowania oraz sposób odwodnienia wykopów i odprowadzenia wody.*

Obecnie Inwestor nie dysponuje wynikami specjalistycznych opracowań umożliwiających dokładne określenie warunków gruntowo-wodnych panujących na terenie przedmiotowego przedsięwzięcia.

Z punktu widzenia Inwestora bardzo istotne jest uprzednie rozpoznanie podłoża gruntowego, dlatego przed sporządzeniem projektu budowlanego będą wykonane badania geotechniczne w celu dokładnego ustalenia istniejących warunków wodnych, posadowienia i niezbędnych parametrów do wyznaczenia nośności podłoża fundamentów oraz osiadania obiektów budowlanych. Głębokość posadowienia wszystkich zbiorników, uwzględniająca głębokość występowania wód gruntowych, będzie przedstawiona w projekcie instalacji sanitarnych stanowiącej integralną część projektu budowlanego.

Szacuje się, że wody gruntowe występują na terenie inwestycji na głębokości od 1,2 m na południu terenu inwestycji, do 2 m p.p.t. w jego północnych częściach. Wykopy pod fundamenty budynków inwentarskich maksymalnie wyniosą 1,9 m p.p.t.. Wykopy pod zbiorniki bezodpływowe wyniosły będą do 3 m p.p.t.

Prace budowlane będą prowadzone w porze suchej, przy maksymalnie niskim poziomie wód podziemnych, a w przypadku pojawienia się wody w wykopach należy ją wypompować na teren zielony inwestycji, w celu zwrócenia z powrotem do obiegu naturalnego.

12. *Informacje dotyczące zbiornika przeciwpożarowego są „symboliczne” - poza lokalizacją nie podano innych danych. Proszę o określenie pojemności, typu (podziemny, otwarty ... itp.) źródła wody.*

Zbiornik przeciwpożarowy będzie zbiornikiem stalowym, podziemnym o pojemności ok. 100 m³ i średnicy 2,7 m. Inwestor planuje jako alternatywnie budowę zbiornika otwartego.

13. *W procesie hodowli drobiu stosuje się często zabieg zamglawiania wodą wewnątrz kurnika w celu obniżenia temperatury. W raporcie nie podano na ten temat informacji. Proszę o uzupełnienie, czy przewiduje się zastosowanie zamglawiania, jeśli tak, to należy skorygować bilans poboru wody.*

Woda na cele chłodzenia kurników:

Szacuje się, że układ schładzania kurników pracował będzie w roku przez około 100 h.

Zgodnie z danymi przekazanymi przez inwestora maksymalne zużycie wody na cele chłodzenia wyniosą 1 436 l/h (w każdym z budynków K-1 ÷ K-4).

Zużycie wody na cele chłodzenia wyniesie:

$$Q_r = 1\,436 \text{ l/h} * 100 \text{ h} * 4 \text{ kurniki} = \sim 574,4 \text{ m}^3/\text{rok}.$$

Łączne średnioroczne zapotrzebowanie na wodę na terenie inwestycji kształtowało się będzie na poziomie **~25 039,4 m³/rok**.

14. *Jak podano w raporcie, ścieki z płukania filtrów wody ze stacji uzdatniania wody wymagać będą oczyszczenia i odprowadzenia. Nie wskazano jednak w jaki sposób będą oczyszczane i dokąd odprowadzane. Proszę o uzupełnienie.*

Ścieki powstające w związku z płukaniem filtrów trafią w pierwszej kolejności do osadnika wód popłucznych a następnie o procesie sedymentacji w którym zostaną oczyszczone po otwarciu zasuw trafią do systemu drenarskiego służącego do wprowadzania ich do ziemi. Na wykonanie drenażu i wprowadzanie oczyszczonych wód popłucznych do ziemi uzyskane zostaną zgody wodnoprawne.

15. *Dla etapu realizacji nie wskazano źródła poboru wody, zwłaszcza podczas realizacji ujęcia wody, ani przewidywanych wielkości zużycia.*

Mieszanki betonowe dostarczane będą na teren budowy jako wyroby gotowe, nie będzie zatem zużycia bezpośrednio na cele budowlane. Woda dla pracowników dostarczana będzie na teren inwestycji przez właściciela firmy budowlanej.

16. *W raporcie stwierdzono, że pomiot będzie przekazywany firmie wykorzystującej go do produkcji podłoża uprawowego, biogazowni lub oddawany innym rolnikom na podstawie umów. Jednoznaczne określenie sposobu zagospodarowania pomiotu będzie miało znaczenie, w określeniu czy pomiot będzie stanowił odpad, czy nie. Powyższe należy przeanalizować w oparciu o zapisy art. 2 ust. 6 i 9 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701 ze zm.).*

W przypadku zbywania pomiotu do biogazowni będzie on traktowany jako odpad. Włączamy na etapie eksploatacji obornik kurzy jako odpad o kodzie 02 01 06. Odpad powstawał będzie w ilości 4 935,2 Mg/rok.

Odpad nie będzie magazynowany na terenie instalacji/

Skład chemiczny odpadu o kodzie 02 01 06 przedstawia się następująco:

Pomiot kurzy:

- Sucha masa (Słoma) – 50,39 %

Skład chemiczny odpadu w suchej masie:

- Azot (N) – 2,31 %
- Fosfor (P₂O₅) – 2,14 %
- Potas (K₂O) – 1,81 %
- Magnez (MgO) – 0,68 %
- Wapń (CaO) – 2,42 %

(źródło: Skład Chemiczny Nawozów Naturalnych, Jan Grabowski, Białystok Styczeń 2009 r.)

Tabela 2. Szacunkowa ilość pomiotu, powstającego na terenie inwestycji w przypadku chowu brojlera kurzego

Rodzaj zwierząt	Liczba zwierząt [szt.]	Produkcja pomiotu [kg/miejsce/rok]	Ilość pomiotu [Mg]
1	2	3	5
brojler	290 304 szt.	17	4 935,2

Zródło: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”

17. Przedstawiona w raporcie analiza wariantowa nie spełnia wymogów przepisów prawa.

Wariant alternatywny może być wariantem lokalizacyjnym lub technologicznym. Wariant przedstawiony w raporcie jest wariantem technologicznym.

mgr inż. Wioletta Soczewka

mgr inż. rekultywacji,
ochrony i inżynierii środowiska
tel. 601 732 911